

HET SPOOK van den Wolvenburg

DOOR
A. HANS

— Ge hebt alles verzonnen... ofwel handelt ge op bevel !

— Neen, mijnheer de baron ! En ik zei het aan jonkvrouw Renilda omdat ik medelijden had met haar en zij zo goed is.

— Houd uw mond, huichelaarster ! Ge zijt listig, sluw, vals ! Ge wilt de jonkvrouw op 't kasteel houden, om altijd veel te krijgen !

— Dat is niet waar ! God weet dat ik de waarheid spreek, en dat alles zo gebeurd is !

— Gij gelooft niet in God, slechte huichelaarster !

— Jawel, in God en Ons Here en Onze Lieve Vrouw ! Ik ga trouw ter kerke. Jonkvrouw Renilda heeft mij dat geleerd.

— Ge zijt een heiden, een valse Djypt.

— Alle Djypten zijn niet vals, mijnheer de baron ! antwoordde Sipka op heftige en fiere toon. Jan De Lichte is geen Djypt.

— Zwijg, zeg ik !

— Vader en moeder waren altijd eerlijk, mijnheer de baron. Maar de Djypten werden vervolgd, opgejaagd... en zo moesten velen wel stelen om te leven. Ha, vraag aan baas en bazin Kraaiers of ik ooit wat weggenomen of ooit bedrogen en gelogen heb ! Vraag het hun ! Ik ben zo eerlijk als gij.

— En zo spreekt gij tot mij brutale feeks ! riep de baron woedend.

— Als ik een slet was, zou ik naar jonker La Ruwière geluisterd hebben, baron ! La Ruwière is slecht. En hij is geen Djypt.

— Ge trekt dus uw leugens niet in ?

— Ik zeg de waarheid en heb geen woord in te trekken ! En als het moet, zal ik hetzelfde voor het gerecht getuigen.

— Juist, juist... uw laster verbreiden niet waar ? hoonde de baron.

— 't Is geen laster ! La Ruwière is een slecht mens ! En ik heb gehoord dat hij ook met rovers te doen heeft, antwoordde Sipka.

de Catarijsel dacht even na. Hij had gemeend dit meisje gemakkelijk te kunnen overbluffen, maar fier en onbevreesd antwoordde ze hem. De kasteelheer begreep nu wel dat Sipka geen woord van haar beschuldiging zou terugnemen, voor niemand.

Hij moest handelen.

— Gij kent jonker Doolage zeker wel heel goed ? vroeg hij.

— Neen...

— Of vrienden van hem ?

— Ook niet, baron.

— Ja, liegen zult ge altijd wel.

de Catarijsel vermoedde nu, dat de heer van de Wolvenburg die laster over

La Ruwière uitgestrooid had en Sipka een van zijn werktuigen was.

Hij wilde het kwaad stuiten. Maar hoe? Daarover dacht hij na.

Plots verhelderde zijn gelaat. Hij opende de deur en riep de boer.

— Houd de paarden vast en laat Jacob en Pierre hier komen! gebood hij.

En tot Sipka vervolgde hij:

— Ge gaat mee naar het kasteel, naar de jonkvrouw, en we zullen eens zien of gij tegenover haar uw laster nog staande houdt.

— Maar baron, ik heb immers alles eerst aan jonkvrouw Renilda gezegd en zij geloofde me en dankte mij voor mijn oprechtheid.

— 't Is goed... 't is goed! Toch zal ik u nog eens bij haar brengen. We zullen eens zien en luisteren.

— O, ik ben er niet bang voor, baron.

— Dus zult ge gewillig meestappen?

— Ja...

— Ik moet u niet laten binden?

— Mij binden, baron! Waarom?

Even huiverde het Zigeunermeisje. Wantrouwen sloeg bij haar op. Ze had een gevoel alsof de Catarijsel haar een strik spande.

— Maar de jonkvrouw zal mij beschermen, dacht Sipka en dadelijk werd ze rustiger.

— O, neen, baron, waarom zoudt ge mij binden? vroeg ze bedaard.

Jacob en Pierre traden binnen.

— Neem dat meisje mee naar het kasteel! gebood hun meester. Ze moet tussen u gaan. Zorg dat ze niet vlucht. Ge begeeft er u dus te voet heen. Kraaiers zal zo lang bij uw paarden blijven. Ik volg zelf te paard.

Sipka sprak niet tegen en stapte tussen de knechten voort.

— Kom eens aan het hek tot bij uw man! zei de Catarijsel tot de boerin.

— Maar wat is er toch met Sipka, mijnheer de baron? vroeg de vrouw, zelve angstig nu. Ge doet mij schrikken.

— Ge zult het horen...

Ook Kraaiers was verbouwereerd. Hij

begreep niets van het gebeurde... Sipka naar het kasteel... als een gevangene!

En toen de baron en de boerin bij hem stonden, vroeg hij eveneens waarom de dienstmeid meegevoerd werd door Jacob en Pierre.

— Wel, gij hebt een Djypt in dienst, snauwde de baron. Een valse, sluwe Djypt, een heiden!

— Sipka? vroeg Kraaiers.

— Ja, met haar donker wezen en zwart haar. En dan die grote ringen in haar oren. Of is Sipka geen Djypt mischien? Ge weet toch wel, dat ze er een is!

— Geweest, mijnheer de baron...

— Hoe, geweest? Gij zijt een Vlaming geboren en kunt gij Waal worden of Fransman?

— Neen, als ge het zo uitlegt!

— Dus is Sypka een Djypt. En ik wist er niets van, dat zij bij u diende! Had ik het maar eer geweten, het zou niet waar geweest zijn.

— Maar mijnheer de baron toch, onderbrak de boerin, jonkvrouw Renilda heeft haar de catechismus en de gebeden geleerd! En ze was er zo vriendelijk voor.

— Juist, stemde Kraaiers toe. En ieder weet het, dat Sipka bij ons woont en zich zeer goed gedraagt. Ze is een Christin.

— Iedereen wist het, uitgenomen ik, zeg ik u! Wat jonkvrouw Renilda doet, telt hier niet. Gij hadt mij moeten verwittigen, dat gij een Djypt in dienst naamt en dan zou ik het u verboden hebben.

— Maar mijnheer de baron, sprak nu de vrouw weer, Sipka gaat trouw naar de kerk, ze is eerlijk, vlijtig, ze bedriegt ons nooit. Er zijn er zo niet veel...

— Omdat gij het niet weet! Komen er hier nooit andere Djypten? Eerlijk de waarheid zeggen!

— Wel eens, dat volk schooit overal, maar Sipka is niet als zij.

— Omdat ge het niet weet... omdat zij u bedriegt!

— Maar mijnheer de baron toch! riep de boer. Ik verschiet er van... Ons bedriegen?

— Ja, zo is het. Goed, dat ik de ogen open oud. Sprak Sipka niet vriendelijk met die andere Djypten?

— Ze klapte er mee, bekende de vrouw, maar ze heeft er ook wel ruzie mee gehad.

— Om u te misleiden, en beter haar vals spel te kunnen spelen! Die andere Djypten zijn in dienst van Jan De Lichte, dat heeft Sipka zelf bekend...

— Wie zou dat gepeinsd hebben? kreet Kraaiers. Ik sta er van te gapen.

— Ge hadt het moeten zien. Maar ik kom wel achter de waarheid. En ik zeg u, dat Sipka veel meer van de roversbende weet, dan gij meent!

— Ik sta er als geslagen van! beweerde de boerin. Zij, van de roversbende veel weten?

— Ja. Maar ze is nu ontmaskerd, vervolgde de baron. Sipka is een Djypt, en gij naamt haar in dienst zonder mij wat te zeggen! En toch zijn er plakkaaten tegen de Djypten. Dat weet gij ook.

— Oude plakkaaten, mijnheer de baron...

— Dat is gelijk! Ze zijn zo oud niet... een paar jaar, en ze zijn nog van kracht! Er mogen geen Djypten in onze streek verblijven. Vindt men er, dan moeten ze gebrandmerkt en verbannen worden. Houdt men gebrandmerkte Djypten aan, ze moeten aan de galg! Zo luidt de wet, die helemaal niet oud is!

— Maar mijnheer de baron, wij hielden Sipka voor een Christin en ze leefde zo ook. Ze woonde niet meer bij haar volk...

— Ja, om ons beter te kunnen bedriegen. Ze moest inlichtingen verzamelen en nu en dan kwamen er van haar volk om die te halen... inlichtingen om te stelen en te roven, wie weet, te moorden ook!

— Ik kan dat van Sipka niet geloven, verzekerde vrouw Kraaiers.

— Maar als de baron het nu zegt riep de boer, voorzichtiger dan zijn vrouw. En toch, het is waar, als jonkvrouw Renilda zo vriendelijk voor Sipka was, hoe zouden we dan kwade gedachten krijgen?

— Die slang heeft de jonkvrouw ook bedrogen, beweerde de Catarijsel.

— Maar baron, wat is er nu eigenlijk uitgekomen? vroeg Kraaiers.

— Sipka heeft jonker La Ruwière gevangen laten nemen!

— Zij?

— Ja...

— Jonker La Ruwière? herhaalde de vrouw onthutst. Hij kwam hier wel eens... zo'n goed en nederig mens.

— Ik had horen zeggen, dat de jonker door de edelman van Mater opgelicht was, om een twist of zo iets, zei Kraaiers.

— Een valse edelman! beweerde de Catarijsel. Een rover, die zich op een kasteel genesteld heeft, en met Jan De Lichte samenspannt.

— En Sipka zou daarin gemoeid zijn, mijnheer de baron?

— Ja... Ze heeft de jonker verraden. Hoe dat precies ineens zit, weet ik ook nog niet. Maar jonker La Ruwière achtervolgde de rovers.

— Hoe durfde hij? zei Kraaiers.

— Die moed betoonde de jonker... Hij beloerde de kerels overal waar ze gingen, om hun vergaderplaatsen te kennen en ze dan op zeker ogenblik te verrassen. Gij wist dat niet?

— Neen...

— Maar Sipka wist het wel. Zij bespioneerde La Ruwière. En ze heeft hem aan die kerel te Mater verraden. Hoe, dat zullen we moeten uitvinden, doch ik heb de bewijzen van haar schuld!

— Wat een mens toch al tegenkomt, kloeg de boer.

— Dan moet Sipka een fijne huicheelaarster zijn! beweerde zijn vrouw.

— Dat is ze ook...

— Zie, mijnheer de baron, had ik dat kunnen voorzien, hernam Kraaiers.

— Ge zoudt ze nooit op de hoeve genomen hebben, wilt ge zeggen, niet waar ?

— Van eigen niet !

— Daarom hadt ge het mij moeten meedelen en ik zou u geantwoord hebben : « Neem nooit een Djypt. De beste deugt nog niet ! » Dat het een les zij. Sipka zal nooit meer terugkomen, hoor !

— Ik zou ze niet meer willen.

— Als dat waar is ! sprak de vrouw. Maar, mijnheer de baron, ge moogt het mij niet kwalijk nemen, en verre van mij u tegen te spreken, doch ik moet eerst een beetje aan het nieuws wennen. 't Is mijn ziele, of ze me zouden komen zeggen, dat mijn eigen vent van de roversbende is...

— In elk geval is Sipka gevangen, hernam de edelman. En luister nu... aan niemand er over spreken !

— O, ge kunt dat peinzen, mijnheer de baron.

— En uw vrouw ?

— Ik zal zwijgen ! beloofde de boerin.

— Want anders weet de bende het seffens en krijgen we de schavuiten hier !

de Catarijsel herhaalde zijn aanbeveling nog eens, en besteeg zijn paard. Hij bereikte nog tegelijk met zijn knechten en Sipka het kasteel.

Het meisje moest binnentreden.

— Steek ze nu in de gevangenkelder, gebod de baron.

— Gevangenkelder ! kreet het Zigeunermeisje. En de jonkvrouw...

— Vooruit ! drong de kasteelheer aan, die een laffe list gebruikt had.

— Maar wat heb ik toch misdaan ? riep Sipka wenend.

— Geen uitleg nu !

— O, jonkvrouw Renilda !

't Was een kreet om hulp.

Maar de knechten grepen het meisje vast en sleurden haar de trap af. Ze gingen dan onder de brede gewelven.

de Catarijsel volgde hen. Zijn laffe

list was volkomen gelukt. Sipka bevond zich in zijn macht.

Hij wees een cel aan en Jacob en Pierre duwden de ongelukkige er in.

— Medelijden, mijnheer de baron... medelijden ! smeekte Sipka.

Maar de edelman wierp zelf het deurtje toe.

— Haal Michel ! gebod hij. En vlug. Ik heb geen tijd te verliezen.

Michel was de portier. Toen hij verscheen, zei de Catarijsel :

— In dit hok zit Sipka, de Djypt. Ik zal de sleutel aan u geven. Breng de deerne om zes uur brood, water en melk. Niemand mag er bij. Goed verstaan ?

Michel knikte. Hij kende die gestrenge toon van zijn meester.

Driftig ging de baron naar boven. Hij besteeg een wenteltrapje en duwde een deur open.

Aan een grote tafel met papieren en boeken bedekt zat een monnik te schrijven. 't Was vader Angelo, die als kapeiaan op het slot dienst deed.

Hij stond op en vroeg :

— Verlangt de baron mijn dienst ?

— Ja, bezorg mij tegen vanavond een kopie van het laatste plakkaat over de Djypten !

De geestelijke keek wat verbaasd de edelman aan.

— Ge verstaat me toch wel ? riep deze wat heftig.

— O, ja, dat plakkaat zit daar in het archief.

— Ik wil een kopie.

— Ik zal u die afschrijven, heer, ofschoon het plakkaat tegenwoordig niet uitgevoerd wordt.

— Is het geschorst ?

— Geschorst, neen... maar door de oorlogstijd zijn de wetten lelijk in het gedrang gekomen. De verordeningen op stelen en roven bestaan ook nog, maar de Fransen ontnamen ons de flinke politiemacht om ze toe te passen en de rovers stelen tot onder de poorten.

— Vader Angelo, denkt gij, dat ik het niet allemaal zo goed weet als gij ?

— Zeker, heer...
— En het heeft niets met mijn vraag te maken. Ik moet die kopie om vijf uur hebben.

— Ze zal gereed zijn, heer...
— Duidelijk geschreven op groot papier.

— Ik zal er mijn best op doen en de baron zal tevreden zijn.

— Ik twijfel er niet aan.

— Nog iets anders, heer?

— Neen... Tot vanavond!

de Catarijsel begaf zich nu bij zijn vrouw.

— Van de reis afgezien? vroeg ze verrast.

— Neen...

— Is de jonker misschien al vrij?

— Dat weet ik niet, maar iemand anders is opgesloten. Sipka! En wel door mij! Zij is beneden in de gevangenkelder.

— Waarom?

— Ik heb nu geen tijd om alles uitvoerig te vertellen. Heb geduld tot ik terugkeer. Sipka zal mij eens reken-schap geven van haar woorden. Zeg niets van haar aanhouding tot Renilda. Niemand mag bij de gevangene gaan. Tot straks!

— Houd u maar niet te lang op! waarschuwde zijn vrouw.

— Maak u niet ongerust!

Eindelijk kon de Catarijsel zijn ge-stoorde reis hervatten...

NAAR AALST.

JONKER Doolage wachtte op van Balen. Ze zouden dus samen naar Aalst rijden, om aan de overheid mededeling te doen van de aanhoudingen.

Een boer kwam met een brief. Diederik van Balen schreef, dat hij plots ongesteld was geworden. Tot zijn groot spijt kon hij de tocht niet meemaken. Maar er zat een getuigschrift in de omslag. 't Was een verklaring, dat jonker Doolage bekend stond als een recht-schapen en eerlijk man.

Nijdig verscheurde Bernard dit stuk.

— Die bescherming van Diederik van Balen heb ik niet nodig, zei hij. 't Is als voor een dienstknecht of een school-jongen. van Balen druft niet meegaan. Dat is de kwestie! Hij heeft zeker na-gedacht en vreesst ten slotte toch de rovers. En zijn zoon zal al even laf zijn, want ik noem het laf de rovers maar te laten handelen! Goed, dan doe ik alles alleen. Zal het een moeilijke strijd zijn, ik ben er toe bereid.

Bernard gaf nog enige onderrichtin-gen. Sander mocht niemand binnen la-ten.

— Ben ik vanavond niet terug, maak u niet ongerust, zei hij. Ik zal wel te Aalst moeten overnachten. Als de Blom-maerts er in toestemmen hier te komen, neem hen in, zo nodig met vrouw en kinderen.

— Een zekere De Schepper wil ons ook helpen, hij is een kennis van die Blommaerts, zei de knecht.

— Hoe meer, hoe liever! Dus ik ver-trouw u de Wolvenburg toe en ik weet, dat hij in goede handen is.

— Reken op mij, jonker! stelde San-der zijn meester gerust.

Bernard reed heen. Aan 't einde van de dreef hoorde hij zijn naam. Tussen de heesters stond de onbekende dame.

— Gij! riep de jonker ten zeerste verbaasd.

— Ga niet naar Aalst of volg een heel andere weg! waarschuwde de da-me zenuwachtig.

Bernard sprong uit het zadel.

— Weer een raad? vroeg hij.

— En een ernstige!

— Wordt mijn leven bedreigd?

— Ja...

— Hoe weet men, dat ik naar Aalst ga?

— O, dat begrijpt men wel. Ge moet toch kennis geven van die gevangenne-mingen.

— Jonkvrouw, waarom zijt gij van-nacht mijn kasteel ontvlucht?

— Ik had maar gastvrijheid gevraagd tot de weg weer veilig was.

— Veilig ? En het krioelde van rovers !

— Die waren immers op de vlucht gedreven. Vergeef mij mijn onbeleefdheid, ik groette of ik dankte u niet... maar gij zoudt mij verhinderd hebben te vertrekken.

— Natuurlijk !

— Daarom moest ik in stilte gaan, toen ik de kans zag bij het binnenkomen van uw boeren.

— Waar hebt ge dan overnacht ?

— O, op een veilige plaats.

— Nog een vraag, jonkvrouw en neem mij niet kwalijk, dat ik ze u stel. Hebt gij Spitel helpen vluchten ?

— Neen...

— Toch is hij weg...

— Ge vertrouwt me toch, hoop ik ?

— O, zeker... Zijn ontvluchting is mij een raadsel... en een vrouw heeft hem geholpen.

— Waarom veronderstelt gij dat ik die vrouw was ?

— Ge hebt voor Spitel gepleit... maar ik geloof u. Welk gevaar bedreigt mij ?

— De rovers ! Houd mij nu echter niet langer op ! Ik moet weg.

— Zo haastig ?

— Mijn taak is afgedaan ! En ge kent onze afspraak ? Wees nu op uw hoede ! En vaarwel !

Ze verdween in het struikgewas.

Bernard wilde haar volgen, maar wat zou het baten ? Hij stuitte immers telkens op haar geheimzinnigheid. En haar in het geheim nagaan, zou niet hoffelijk zijn.

Teleurgesteld besteeg hij weer zijn paard.

— Wie is zij toch ? Hemel, zal ik altijd voor dezelfde vraag staan ? vroeg hij zich wat nijdig af. En zo ik haar maar niet beminde ! Doch ik ben dol verliefd op haar. En mij dan voortdurend ontlopen ! Ze is weer ingelicht... Hoe ? Door wie ? Of veronderstelt ze alleen, dat me gevaar kan dreigen ?

Doolage bereikte al peinzend Maria-Horebeke.

— Dat is de jonker van de Wolvenburg ! hoorde hij een vrouw roepen.

— Hij zou beter de rovers gerust laten ! Nu trekt hij ze naar hier...

En Bernard zag ontevreden gezichten.

— Och, ja, zo zijn de mensen, zei hij. Jan De Lichte heeft hier een van zijn schurkenstreken gepleegd en de schrik zit er in. Maar door niets laat ik me tegenhouden.

Hij zag in de verte op een tegenoverliggende heuvel het kerkje van Blasius-Boekel. Langs daar leidde zijn gewone weg naar Aalst... Maar de waarschuwing van zijn beschermster ! 't Was wel volle dag nu, doch men kon uit een bos of kreupelhout zo gemakkelijk een schot op hem lossen.

Toch draafde hij de Broekstraat af en liet hij zijn paard de steile hoogte van Blasius opstappen. Hij reeds zelfs het dorp voorbij. Niet ver van de Speytemolen ging hij een herberg binnen. Een zijweg liep vandaar naar Munkzwalm en Hundelgem en misschien kon hij in die richting een andere weg volgen dan deze van Zottegem.

In de afspanning zat een dronkaard tegen de dochter te zwetsen en het meisje was blijkbaar blij, dat een andere klant binnentrad. Ze scheen de drinkebroer te vrezen.

— Dag broer ! groette de kerel. Zet u en drink een glas met mij...

— Hebt ge zoveel tijd ? vroeg Doolage.

— O, ja ...altijd tijd genoeg... 't zijn de dommerikken, die geen tijd hebben.

— Aanvaard dan een glas van mij !

— Gaarne... Rooske, hoort ge dat, die hier is vriendelijker dan gij... En als ge wilde, schoon kind, ge waart bij mij zo rijk als een kasteelvrouw. Bah ja, broer, ik drink een glas met u... Ge ziet er mij een uit, die gaarne met volk van mijn hoogte omgaat.

— Ik ken Jan De Lichte ook wel, fluisterde Bernard de dronkaard in het oor.

— Geef mij de vijf, broer, en de zatlap stak zijn hand uit. Ik peinsde het

al. Maar ik heb de kerel van Mater nog niet zien komen...

Bernard ontstelde, maar beheerste zich. Hij had uit de woorden van de man tot het meisje opgemaakt, dat de dronkaard een van de bende moest zijn. Hij beloofde Roosje een rijk leven. Maar hij stond hier tegenover een spion, die op hem letten moest.

De waarschuwing van de onbekende juffer was dus wel gegrond geweest.

— Ge loert op Doolage van de Wolvenburg? vroeg Bernard zacht.

— Ja, zo heet hij.

— En ge kent hem niet?

— Neen, maar hij komt te paard af. En het is een jonge gast, zo van uw jaren...

— Juist! Maar hoe weet de kapitein dat hij naar Aalst moet?

— O, hij heeft nieuws gekregen.

— Van wie?

— Van Pebbel of Spitel zeker...

— Pebbel zit vast...

— Ja, dat is waar. Ha, van Spitel dan. Die is uit het kasteel weg.

— Wie zou hem verlost hebben?

— Dat weet ik niet... Maar Spitel heeft altijd geluk.

— Is Spitel rond Mater gebleven?

— Ja, zijn post is daar...

— Ge wacht dus op die loeder van de Wolvenburg?

— Ja...

— En wat moet ge doen als ge hem ziet?

— Een van die duiven uit de kevie laten... Dan weten ze het op enige minuten te Velzeke en de hele omtrek wordt afgezet, van Hundelgem tot Leeuwergem. Dan moet de kerel in het net vallen.

— Maar als ge hem niet kent?

— Ik moet elke ruiter melden... Ik heb vijf duiven mee... Dicht bij Mater zit er ook een man... en dan nog een te Maria-Horebeke en een te Nederzwalm en ik weet al niet waar. 't Ware het best, dat we de aap allemaal kenden, maar dat is nu zo niet, en de baas moet ons dus gebruiken lijk het

gaat. Gezondheid! Ja, ik dacht het seffens, dat ge de kapitein kende. Wel, wel, als gij weet wie die duivel van Mater is, moet ge meegaan met me... dan zal ik zeker niet missen.

— Ge zit in de herberg...

— Ja, altijd op de baan staan, verveelde me. 't Is hier zo goed bij Rozeke...

— Is ze ook van de bende?

— Neen, neen, maar ik zou ze er willen bijhalen als mijn wijveke... Djinta zal ons wel trouwen... Ge kent Djinta?

— Uit Erpe?

— Ja... die koppelt man en wijf in de bende aaneen, en dat is zo goed als getrouwd. Ik zal met Rozeke ook wel eens voor haar knielen.

De kerel zei dit allemaal, hortend en stotend, maar toch hoorde Bernard hem goed uit. Ze spraken fluisterend en het herbergmeisje keek hem wantrouwend aan. Ze vermoedde blijkbaar wel wat.

Bernard wist genoeg. Hij betaalde zijn gelag en zei tot de dronkaard.

— Ik moet eerst nog een boodschap doen.

— Komt ge dan terug?

— We zullen elkaar weerzien...

— Ja, dat is goed, ik zal u verwachten.

Doolage vertrok en sprong in het zadel. Hij wist nu, welk gebied hij vermijden moest.

— 't Zijn toch allemaal geen sluwe kerels bij Jan De Lichte, mompelde hij. Deze heb ik fijn uitgehoord en hij was niet helemaal dronken. Wat moet hij dan wel allemaal vertellen, als hij een flink stuk in de kraag heeft? Ha, Jan De Lichte wist, dat ik kwam. Door Spitel? En heeft Spitel aan mijn jonkvrouw meedegeeld, dat er op mij geloerd moet worden? Zij heeft hem niet laten ontvluchten... Kan ik het geloven? Ik mag niet twifelen aan haar woord. Ze ziet er zo oprecht uit. Maar ze kent Spitel! En Spitel blijft ook nu nog rond Oudenaarde. Waar logeert hij. Waarom stelt de jonkvrouw zoveel belang in de schavuit? Is het een afge-

dwaald familielid, een schurftig schaa-
p der familie? Maar hoe kan Spitel we-
ten, dat ik me juist deze voormiddag
naar Aalst zou begeven? Dus wist het
alleen mijnheer Diederik van Balen.
Heeft die weer gebluft en gesnoefd over
zijn reis, die hij tenslotte toch niet mee
durfde maken? Best mogelijk... want
de oude man is een babbelaar. Maar
hoe kon Spitel dat horen? Door spion-
nage? De bende is goed georganiseerd.
Ik merkte het weer aan de duiven, om
snel nieuws over te brengen. Ja, de ben-
de zit goed ineen. Maar naar die drin-
kebroer te oordelen, zijn het allen geen
sluwe kerels bij Jan De Lichte. Och, als
de Fransen en de overheid het wilden,
zou de bende rap achter slot en gren-
del zitten.

Doolage sprak wat verder met een
boer over de streek, om aldus een weg
naar Aalst te vinden buiten het terrein,
waar men op hem loerde.

En ten slotte reed hij over Sint-De-
nijs-Boekel, Welden, Eename, Zingem,
Dikkelvenne, Gaver en vandaar naar
Wetteren, vanwaar hij eveneens Aalst
kon bereiken. Verder kwam hij er te-
gen de avond aan. Hij besloot niet in
zijn gewone herberg te stallen en koos
een andere.

Hij gebruikte hier het avondmaal.
Aan tafel luisterde hij oplettend. Men
sprak er over de aanhouding van jon-
ker La Ruwière. Ieder vond het onge-
hoord hem zo te durven behandelen. En
twee van de disgenoten wisten te ver-
zekeren, dat die heer van de Wolven-
burg zelf tot de bende behoorde en ko-
medie speelde, om de mensen te mis-
leiden. Zogenaamd hielp hij het gerecht
en hield hij rovers aan. Maar hij strooi-
de zand in de ogen. De eigenlijke ro-
vers had hij stilletjes laten ontsnappen,
maar La Ruwière bleef op zijn slot.
Dat hadden ze voor stellige waarheid
horen vertellen.

— En ge gelooft dat? vroeg Ber-
nard. Welnu, ik ben jonker Doolage van
Mater en ik beticht La Ruwière een
handlanger van Jan De Lichte te zijn.

Algemene verbazing! En de twee be-
schuldigers keken hem als geheel ver-
dwaasd aan.

— Ik spreek ernstig, vervolgde Ber-
nard.

— Mijnheer, wij vertellen maar, wat
we gehoord hebben, zei een der beschul-
digers.

— Dat is zeer onvoorzichtig, mijn-
heer. Maar komaan, ik zal het u niet
kwalijk nemen. Er wordt zoveel gebab-
bel.

Een der disgenoten was opgestaan en
verliet de zaal.

— Dus, ik herhaal het, dat jonker La
Ruwière tot de bende van Jan De Lich-
te behoort, hernam Doolage.

— Maar dat laat ik niet zeggen! riep
een jonkman aan het einde der tafel
uit. In La Ruwière beledigt ge mij,
mijnheer!

— Omdat ge hem niet kent...

— Ik, zijn beste vriend, zou hem niet
kennen?

De spreker zag er maar sjofel uit, al
was hij met zekere zwier gekleed en
Bernard begreep dat die verdediger van
zijn vijand dikwijls van La Ruwière's
mildheid genoot.

— Hoor eens, sprak hij, ge moogt
denken en zeggen wat ge wilt, maar ge
zult mijn mening niet veranderen. La
Ruwière is een gemene bandiet!

— Dat is abominabel! schreeuwde de
jonkman. Wie zijt gij, mijnheer? Zeg
ons, wie zijt gij?

— Ik heb u mijn naam duidelijk ge-
noemd, geloof ik.

— En ik ben baron van Zwave...

Sommigen in 't gezelschap glimlach-
ten of lachten in hun vuistje.

— Oude adel, vervolgde de jonkman.
Mijn geslacht en dat van La Ruwière
leven eeuwen in vriendschap.

— Dan zult ge nu zeker wel breken
met een, die zo ver gezonken is, dat
hij gemene zaak maakt met rovers en
moordenaars, ja, die ik gevangen heb
genomen, omdat hij een eerbaar meisje
wilde ontvoeren!

— Ik zal u ook wat nieuws vertel-

len ! kwetterde baron van Zwave. Gisteren is baron de Catarijsel te Aalst geweest, ook een vriend van mij... een van oude adel !

— Ik ken hem...

— Zo... en gij weet dus, dat zijn alerbevalligste en zeer lieftallige dochter, jonkvrouw Renilde de Catarijsel gefianceerd is met de hoogedele jonker La Ruwière.

— O ja... en ik beklaag het meisje zeer ! Gelukkig is ze nog niet gehuwd !

— Maar gij weet niet, dat de noblesse van het Land van Aalst heden hier ter stede vergaderd heeft, om jonker La Ruwière tegen de abominabele aanslag te verdedigen.

— Neen, dat wist ik niet... maar gans de adel is er dan toch niet geweest. Ik behoor er ook toe, mijnheer.

— Dat moeten wij maar op goed geloof accepteren...

— Wat belooft er u ? Meent ge, dat ik mij door u zal laten honen ? Ik heb niet geglimlacht als sommige aanwezige heren, toen gij u zelve voorstelde als baron van Zwave, maar ik duld evenmin, dat gij mij voor een bedrieger houdt. Ik hoop, dat ge zulks goed zult begrijpen, niet waar ?

— Kom, kom, geen twist heren ! smeekte de waard, die in de deuropening verscheen.

— 't Is allerminst mijn bedoeling te twisten, antwoordde Bernard. 'k Heb me hier een rover horen noemen en er eens om gelachen. Ik meen niet, iemand beledigd te hebben, maar ik ben toch niet van plan mij te laten beledigen !

— Zo is het... zo is het ! mompelde men onder de disgenoten.

— Wie jonker La Ruwière insulteert, treft mij ! riep baron van Zwave. Vrienden staan voor elkaar !

— Maak dan buiten ruzie ! snauwde de waard hem toe. Hier past het niet en ik verbied het u !

— En gij trekt partij tegen mij ? vroeg van Zwave. Gij...

— Ik trek niemands partij, viel de waard hem in de rede.

— Honoreer ik niet uw etablissement door hier mijn souper te gebruiken, ik, lid van de oude adel van Vlaanderen !

— Wel, goede hemel, een der meiden heeft een zwak voor u en liet u binnen, zonder dat ik het zag, want anders zou ik u gevraagd hebben, eerst uw achterstallige rekening te voldoen, riep de waard nijdig uit. Van uw eer kan ik niet voortdoen, mijnheer, zomin als van uw praatjes.

Men gichelde en lachte, maar van Zwave zette een hoge borst en riep :

— Wij, in onze noblesse, hebben de gewoonte onze rekeningen drie maal 's jaars te voldoen en gij moogt intrest vragen. Maar nu toont ge, dat ge mijn protectie niet verdient. En wat ge van de meid zegt, neem ik zeer kwalijk.

— Mijnheer van Zwave...

— Baron van Zwave is mijn titel...

— Ja, dat beweert ge zelf, sedert de Fransen in het land zijn ! Ik ben een treffelijke waard en heb uw bescherming niet nodig. Gelief dus heen te gaan, ik zie u liever buiten dan binnen. Jonker La Ruwière heeft me onlangs nog gezegd, dat hij het moe is voor u te betalen... en ik kan de schade niet lijden.

— Ha, nu begrijp ik waarom hij zo'n geestdriftige advokaat is voor een kastelrover ! zei Bernard.

— Mijnheer, waar kan ik mijn getuigen zenden ? vroeg van Zwave.

— Te Mater op de Wolvenburg. Ik zal ze een aalmoes geven voor u !

— Ge loopt liever niet het gevaar een degen tegenover u te zien ? Gij braaveert geen duel ?

— Met lieden van uw soort ? Neen !

— Mijnheer van Zwave, nu is het genoeg ! hernam de herbergier. Ik wil vrede in mijn huis.

Maar nu had er een ander toneel plaats. Enige Franse soldaten traden binnen, geleid door de man, die even te voren de tafel verlaten en blijkbaar een boodschap op het Landhuis had verricht.

— Daar zit hij, sprak deze burger, en hij wees naar Bernard.

— Is het om mij te doen ? vroeg de heer van de Wolvenburg.

— Ja, ik moet u naar het Landhuis brengen, antwoordde een sergeant. Ga dadelijk mee !

— Op wiens bevel ?

— Van de kommandant natuurlijk.

— Mijnheer Dutoit ?

— Dat zal wel.

— Dat moet een vergissing zijn.

— Ik dien mijn bevel uit te voeren.

— O, ik zal gewillig volgen. Daartoe waren die soldaten niet nodig. Ik zie er toch zo afschrikwekkend niet uit, voegde Doolage er bij, zich tot de gediensige burger wendend.

— O, neen, antwoordde deze. Maar men beweert dat Jan De Lichte zich ook zeer vreedzaam kan voordoen.

— Très bien ! juichte baron van Zwave. Wie heeft er nu gelijk ? vroeg hij aan de waard.

— O, uw rekening is daarmee niet voldaan, antwoordde de herbergier bedaard. Omdat die heer aangehouden wordt, ben ik nog niet overtuigd van zijn schuld. Ik weet dat hij eens de rovers aangepakt heeft te Erpe en dat heeft nog niemand hem nagedaan en wel allermint de heren van het Landhuis. Maar ik kan mij met het gerecht niet bemoeien, ik heb al zorg genoeg met mijn keuken en buffet... zonder nog van sommige slechte betalers te gewagen !

Bernard werd weggeleid. Men bracht hem naar het landhuis.

Daar troonde in al zijn majesteit raadsheer Vinkenier. Zijn bol gelaat glom van voldoening.

— Zo... zo... een oude gast ! zei hij wat spottend.

— Inderdaad ! antwoordde Bernard. Maar ik wens met u niet te onderhandelen.

— Gij zegt ?

— Ik laat me door u niet ondervragen !

— Ik ben niet doof, mijnheer.

— Ik eis kommandant Dutoit te spreken...

— Gij zegt... of liever ge eist ? Ha, gij eist tegenover mij en ge schijnt u nog geen rekenschap te geven van uw ware toestand. Kommandant Dutoit kan een ogenblik verblind geweest zijn toen hij het voor u opnam tegen mij... maar hij heeft thans ingezien hoe wij, raadsheeren van de Lande van Aalst, ons nooit vergissen, omdat ons oordeel steunt op degelijke kennis der wetten en op rijke ondervinding, evenals op krachtadigheid.

— Van die krachtadigheid heeft Jan De Lichte nog niet veel ondervonden.

— Gij zegt ?

— En met uw kennis der wetten wordt hij ook niet gevangen genomen.

— Mijnheer, zoudt ge nu uw onbeschaamdheid eens niet laten varen ?

— Zij is naar verhouding uwer verwaandheid. Een edelman heeft zowel zijn rechten als een raadsheer van de Lande van Aalst.

— Een edelman ? Heden is de adel van het Land van Aalst vergaderd geweest. Gij werd niet uitgenodigd, mijnheer.

— Daarom blijf ik toch Bernard Doolage van Mater, heer van de Wolvenburg.

— Ha... ha... een schone titel. Jan De Lichte kan zich wel noemen : Johan de Lichte van Velsieke, heer van het Munnekenbos...

— Ge zijt geestig mijnheer. Maar wilt ge me nu eindelijk eens verklaren, waarom ik hier voor u word ontboden ?

— Ontboden ? Gebracht, bedoelt ge.

— We zullen niet over woorden twisten.

— O, rechtskundig is er een groot verschil tussen ontbieden en opbrengen.

— Ik heb niet zo'n uitgebreide kennis van de wetten als gij ! Maar laat ons bij de zaak blijven !

— Gij hebt de rechten van onze regering geschonden.

— Wanneer ?

— Eergisterenavond...

— Door de aanhouding van jonker La Ruwière op mijn gebied ?

— Juist... En gij gaaft er ons niet onmiddellijk kennis van.

— Daarvoor ben ik juist naar Aalst gekomen.

— Met een lang uitstel.

— Om twee redenen : de heer van Balen, mijn buurman, had mij beloofd mij te vergezellen en bepaalde de reis op heden. Op het laatste ogenblik was hij verhinderd. Verder heb ik een grote omweg moeten maken, daar rovers in hinderlaag lagen...

— We kunnen dat onderzoeken. Maar nu de aanhouding zelf.

Bernard herhaalde zijn beschuldiging tegen La Ruwière en vertelde de onmiddellijke reden van de gevangenneming.

— De edellieden die heden alhier vergaderd hebben, dienden een beschuldiging tegen u in.

— Welke ? Ik ben nieuwsgierig ze te horen.

— Dat gij in betrekking staat met de bende van Jan De Lichte.

— Dat is waar !

— Gij zegt ?

— Zeker sta ik in betrekking met de roversbende, maar om ze te bestrijden, en het beste bewijs is, dat Jan De Lichte een geweldige aanval tegen mijn kasteel heeft gedaan ! Mij dunkt, zulks moet te Aalst nu toch ook wel bekend zijn.

— Wanneer was dat ?

— Men heeft het dus niet gemeld ?

— Neen...

— Het was in de nacht na de aanhouding van La Ruwière ! Hierbij heb ik een verslag van het gebeurde.

— Geef mij dat... ik zal alle stukken over uw geval verzamelen.

— Over mijn geval ?

— Natuurlijk ! Gij zijt aangehouden. Ge schijnt slecht van begrip te zijn.

— En La Ruwière wordt dan zeker in vrijheid gesteld ?

— Die beschuldiging tegen jonker La

Ruwière is belachelijk ! Wel, voor de drommel, wij kennen hem jaren en jaren en achten hem ! En gij, een vreemdeling, zoudt ons komen vertellen, dat hij een rover is.

— En erger nog : een moordenaar... een oplichter van meisjes !

— Gij zegt ?

— Gij zijt immers niet doof, mijnheer de raadsheer, beweert ge !

— Goddank neen, en ik hoor uw ontzettende taal ! Een andere vraag. Waarom onttrekt gij een roversmeisje aan 't gerecht ?

— Lotje ? Wel, om haar te beschermen tegen Jan De Lichte.

— Liefelijke bescherming. Zoudt ge dat ook met een oud wijf doen ?

— Uw zinspeling is gemeen.

— Gij zegt ?

— Ja gemeen allergemeenst, maar nu is het genoeg ! Gij oordeelt niet rechtvaardig. Feiten tegen La Ruwière tellen niet... uw mening staat van te voren vast. Omdat de schurk fijn huichelen en de mensen bedriegen kan, is hij een eerlijk mens voor u. Och, laat ons ophouden.

— Ik zal u aan de baljuw overleveren...

— En ik eis kommandant Dutoit te spreken !

— Och, reken niet op Dutoit... Ga daar wat zitten ! Ge hebt niets te eisen.

— Dus ik ben waarlijk een gevangene ? vroeg Doolage.

— Voorlopig, volgens het wetboek.

Doolage nam plaats. Hij dacht aan de waarschuwing van de onbekende juffer. Ja, het kostte moeite de schuld van La Ruwière te bewijzen.

Toen hij daar enige tijd zat kwam Dutoit binnen. De Franse kommandant scheen wat bedronken, z'n gelaat was rood.

— Mijnheer Doolage of Doolagie... ik kan de naam moeilijk onthouden, maar hij staat thuis toch in een verslag, riep Dutoit uit. En wat meer is, we zijn vrienden, niet waar ?

Vinkenier schrok weer, toen hij zag,

hoe Dutoit de gevangene beide handen toestak.

— Ja, ik zit hier, sprak Bernard en men beweert, dat ik aangehouden werd op uw bevel, kommandant.

— Och, ik heb die kerels, die idioten, die regeerders van 't Landhuis, zoals die suffbol daar, eens een plezier willen doen en ik gaf toestemming om u hier te brengen. Maar ik heb nagedacht. Zo even roemde iemand nog uw tocht naar Erpe. 't Is waar, ge hebt u moedig gedragen. Ik heb er een verslag van. Die mummies, zoals die uil daar, die pennelekkers waarden dat niet, omdat ze zelf van schrik beven voor Jan De Lichte, dat hun knoken rammelen. Er is nog iets anders, ze kunnen niet verdragen, dat gij een lief roversmeisje bij u houdt, zo'n bevallig poppetje, dat is het eigenlijk. Straks vechten ze nog onder elkaar om een roversmeisje, die huichelaars.

— Kommandant toch! riep Vinkenier geerged. Zulk een zinspeling.

— Zwijg gij, met uw uilengekras! Kom, beste vriend, ik moet u eens spreken! Ga mee met mij, vervolgde de officier tot Bernard.

— Maar mijnheer Dutoit, hij is wetig gevangen! onderbrak Vinkenier.

— Hoor hem weer: wet en recht, hij slaapt op zijn wetboek, hij is er verliefd op, die dorre, idiote kerel! Kom, Doolage of Doolagie, wij alleen lachen met de rovers! Wij vrezen ze niet.

Dutoit nam Bernard bij de arm en zwatelde naar buiten. Op straat bleef hij staan en zei zacht:

— Hoor eens, ik moet u hier wat in het oor blazen. Ge herinnert u die schone, die onbekende schone van Aalst en Oordebeke...

— Oordegem.

— Nu ja, dat is gelijk. Ik heb de lieve dame nog niet teruggezien.

— Nooit meer?

— Helaas neen! 't Is om er van te wenen. En ik kan haar niet vergeten, haar beeld staat voortdurend voor me. Maar ik heb toch hoop, ik zal haar ont-

dekken op een der kastelen. Zij is de dochter van een edelman.

— Weet ge dat zeker? vroeg Bernard, nu zelf vol belangstelling, want het was immers van zijn onbekende dame, zijn geliefde, dat de Franse officier sprak.

Zou Dutoit bekend maken, wie ze was?

— Volgens mijn inlichtingen woont ze op een kasteel, vervolgde Dutoit. Het is dus nodig dat ik op de kastelen een onderzoek instel. Ik kan dat echter niet met geweld doen, ge begrijpt dat wel, want ik moet er ontvangen worden, vriendelijk ontvangen zelfs, dus dien ik een poos goed te staan met de adel. Nu vragen die heren uw aanhouding... en ge ziet, dat ik niet toegeef. In schijn deed ik het, om die oude pruiken tevreden te stellen, maar thans kan ik antwoorden, dat ik geen bewijzen van schuld bij u vond. Ze verzoeken ook de vrijlating van jonker La Ruwière en ik kan zulks niet weigeren.

— Maar kommandant ik heb nieuwe bewijzen van zijn schuld.

Een ogenblik dacht Bernard er zelfs aan, mede te delen, hoe juist de door Dutoit opgezochte dame door La Ruwière belaagd was geworden, maar hij hield die woorden in.

Neen, hij mocht van Dutoit's oneerlijke bedoelingen geen gebruik maken om La Ruwière te treffen, al was deze dan ook zijn doodsvijand.

En hij had te veel eerbied en liefde voor zijn schone onbekende, om haar in deze loense onderhandelingen met een lichtmis te mengen, want dat was de kommandant van Aalst.

— Nieuwe bewijzen... ja... ja! hernam Dutoit. Ge zult mij daarvan een verslag bezorgen.

— En La Ruwière vrijlaten?

— Maar versta mij goed. Ja, ge zult hem vrijlaten... doch voorlopig.

— Waarom?

— Wel, dat is een list... Zo sta ik een tijdje goed met de adel en laat me op de kastelen uitnodigen. Ik moet de

schone terugvinden. Ik kan zonder haar niet leven, ik denk altijd aan haar, ik droom van haar, haar beeld zweeft voor mijn geest, ik ken geen rust en word er zenuwachtig van. Dus ik heb de beste hoop die goddelijke verschijning terug te zien, mijn schone uit die gevangenis te verlossen... Gij laat La Ruwière nu vrij, maar ik ga hem na... hij kan me niet ontsnappen en op het goede ogenblik knip ik hem. Begrijpt ge mijn plan ?

— Jawel... jawel...

— Maar ge zoudt hem liever in de gevangenis houden, dat begrijp ik...

— Hem voor het gerecht brengen.

— Nu ja, dat gebeurt immers... en de verslagen zullen een heel dossier vormen. Zo maak ik alles gereed. Onze legers gaan goed vooruit. Nog een tijdje en Holland is ons onderworpen. Dan krijg ik de beschikking over veel soldaten en met één slag ligt de bende ten gronde.

Dutoit bootste die beweging na, maar waggelde tegen Doolage aan.

Bernard begreep, dat hij moest gehoorzamen. 't Burgerlijk bestuur en de adel stonden tegenover hem. Het volk geloofde niet aan de schuld van La Ruwière.

Op één man had Bernard zijn vertrouwen gesteld: op de kommandant van Aalst, op Dutoit. Deze was een lichtmis, 'n wispelturige kerel, die voor alles zijn genoegens zocht. Wat kon de veiligheid van het land hem schelen, als hij maar zijn persoonlijk doel bereikte.

En Doolage antwoordde gelaten:

— Wat ge wilt moet geschieden!

— Ge begrijpt mijn plan ?

— Jawel...

— 't Is een list natuurlijk...

— Zeker... Ik zal La Ruwière morgen vrij laten. De rovers zullen in hun vuist lachen voegde Bernard er wat bitter bij.

— Maar niet lang... 't Is trouwens ook een krijgslist... De rovers zullen menen, dat ze weer vrij spel hebben,

zich meer bloot geven en intussen spannen wij het net... En nu laat ik u gaan, mijn beste vriend.

— Ik heb nog twee gevangenen: een man en een vrouw. Dan moeten die ook los. Als de groten vrij zijn, waarom de kleinen straffen ?

— Handel naar goedvinden... ik geef u volkomen vrijheid. Stoor u niet aan de overheid, aan die belachelijke kerels met hun rechten en wetten! Ge ziet, dat ik hun zin toch volg en u gerust laat. We zijn goede vrienden! Dus tot weerziens! Ha, nog iets. We zijn goede vrienden en bondgenoten ook, en dus vertrouw ik, dat ons gesprek geheim blijft. En 't is allemaal voorlopig. De schuldigen zullen hun kastijding krijgen, wees maar gerust, en recht zal geschieden.

Dutoit greep Doolage bij beide handen en herhaalde brabbelend:

— We zijn vrienden en bondgenoten, nietwaar ? Tot weerziens.

De kommandant waggelde heen.

Doolage zuchtte.

— Recht zal geschieden, mompelde hij. Arm Vlaanderen! Het ligt onder de hiel der rovers en der edelen... En wat kan ik doen? Ik heb Dutoit nodig... Zonder hem bracht men mij zelf voor het gerecht, op de pijnbank, ja, op het schavot! Voortaan zorg ik voor de veiligheid van Mater en met ander gebied bemoei ik mij niet meer.

Bernard keerde naar het gasthof terug, waar zijn komst grote verbazing wekte.

— Hier is de rover, zei de heer van de Wolvenburg lachend.

— Niet waar, 't was een vergissing? riep de waard uit.

— Zeker, ik zei het immers.

Maar Doolage had geen lust om allerlei vragen te beantwoorden en begaf zich naar zijn kamer. Hij was in geen opgewekte stemming.

B ARON de Catarijsel kwam op de kamer, waar zijn dochter somber bij het raam zat.

— La Ruwière is hier, zei de edelman opgewonden.

— Ik heb hem zien komen, vader.

— Hij verwacht u natuurlijk beneden, Renilda.

— Ik kan mij aan hem niet vertonen.

— Twijfelt ge nu nog ?

— Ja, vader...

— Ge stelt dus meer vertrouwen in de ellendige Sipka dan in de ganse adel, in het gerecht en zelfs in het militair bestuur van Aalst ? Op bevel van al die overheden werd La Ruwière hedenmorgen vrijgelaten.

— Vader, Sipka liegt niet. En ik ook heb gezien, dat La Ruwière slecht is.

— Maar scheelt het u aan de zinnen ?

— Neen vader.

— Gij weigert te komen ?

— Ik kan niet, vader.

— Ik beveel het u !

— Ik mag in dit geval niet gehoorzamen, hernam Renilda op besliste toon.

— Ha, ge weigert ?

— Vader, dring niet aan ! Dat La Ruwière los gelaten is, bewijst niets. Men heeft niets onderzocht en dat reeds strijdt tegen het recht. Zo kan ieder huichelen...

— Ge raast ! Dus ge blijft boven ?

— Vader, ik moet me waardig houden. Mijn eer staat op het spel.

— Een Djypt waakt over uw eer. Maar de deerne zit beneden in de kelder.

Renilda rees op.

— Vader, hebt gij Sipka gevangen laten zetten ? vroeg ze terwijl haar ogen flinkerden.

— Ja... Of meent ge, dat ik een Djypt, een heidense slet, zal toelaten onze eer te bekladden ? Ha, ik ben te zwak geweest, om u maar uw gangen te laten gaan...

— En wat zult gij met Sipka doen, vader ?

— Dat zijn mijn zaken.

— O, vader, bega toch geen onrecht ! smeekte de jonkvrouw. Sipka heeft haar plicht gedaan, ze werd slechts gedreven door een edel gevoel, door ware gehechtheid jegens mij.

— Renilda, we zijn van ons onderwerp afgedwaald ! riep de baron ongeduldig uit. La Ruwière's eerste bezoek is voor zijn verloofde...

— Niet meer, vader ! Goed, ik zal meegaan naar beneden, maar het zal zijn om hem te zeggen, dat alles tussen ons verbroken is !

— Ge blijft hier !

De Catarijsel liep woedend heen.

Hij grendelde de deur langs buiten en sloot Renilda op.

Dan begaf hij zich bij La Ruwière en zei, terwijl hij droefheid veinsde :

— Renilda is wat ongesteld en was te bed gegaan.

— Is ze ziek ? vroeg de jonker en hij deed of hij schrok.

— Ziek... neen. Maar ge begrijpt... dat het gebeurde haar sterk heeft ontroerd. Ze was verontwaardigd over uw aanhouding, ongerust, dat er u iets ergers overkomen zou, ontroerd, kortom, haar zenuwen werden erg geschokt. Ze had al enige dagen hoofdpijn. Vandaag zal ze rust houden, dan is ze morgen zeker beter. En uw bevrijding zal natuurlijk daartoe medewerken ! Renilda laat u intussen hartelijk groeten.

— O ja, dat ze nu rust neme ! zei La Ruwière. Dan hoop ik morgen terug te keren. En ik dank u ook hartelijk om uw snel optreden voor mij.

— Dat deed ik natuurlijk zonder de minste aarzeling ! En die kerel van de Wolvenburg trok zeker wel 'n lang gezicht, toen hij u vrij moest laten ?

— Ik bleef van zijn gezelschap verschoond.

— Gij hebt hem niet meer gezien ?

— Neen ! Hij zal te beschaamd geweest zijn, om zijn nederlaag te tonen. Rond elf uur moet hij thuis gekomen

zijn van Aalst, want ongeveer kwart na elf kwam zijn knecht mij zeggen, dat ik vertrekken kon. Hij liet mij buiten zonder boe of ba te zeggen.

— En vergat die fiere ridder van de Wolvenburg niet uw paard terug te geven ?

— Dat stond elders gestald... Ik ben op waardige wijze vertrokken, zonder de minste opheldering te vragen...

— Natuurlijk. En die knecht bleef verder ook stom zeker ?

— Ja... Er zaten nog twee gevangenen, mensen uit het volk. Die werden eveneens los gelaten. Het zagen er onschuldige lieden uit, en ik denk, dat Doolage die arme drommels opgesloten had, om indruk te maken op de naïeve bevolking.

— Och ja, wie weet, hoe hij konkelt ? Iets valt me nog tegen. Doolage werd gisteren te Aalst aangehouden, maar de Franse kommandant heeft hem de vrijheid weer terug gegeven. Dat is te betreuren.

— Ik dien nu natuurlijk een formele aanklacht tegen Doolage in.

— Maar wat is er nu van die zogenaamde aanval der rovers tegen de Wolvenburg ?

— Er is daar geschoten, terwijl ik in de kelder zat, maar alles was komedie. Doolage staat in betrekking met de bandieten, doch de mensen moeten het anders geloven. En Jan De Lichte is sluw, hij bestookt zogenaamd het kasteel, maakt er met zijn mannen wat lawaai, maar het is alles schijn. Er vallen geen doden of gewonden. De rovers vertrekken... ze zijn afgeslagen en Doolage geldt voor een dappere kerel. Intussen kan hij de schurken allerlei aanwijzingen geven, bandieten verbergen en nog andere schelmenstreken uithalen. Een ander bewijs : hij ontdekt in zijn kelder roversbuit, komt dit aangeven naar Aalst en intussen laat hij de boel door zijn handlangers wegbrengen !

Zo spraken de oudere en de jongere edelman nog enige tijd.

Dan wilde La Ruwière vertrekken.

— Mijn vrouw is op bezoek bij een vriendin... als gij nog een uurtje wachten kunt, zal zij wel thuis zijn, sprak de baron.

Maar La Ruwière wilde nu naar zijn vader en dus nam hij afscheid.

Na zijn vertrek zat de Catarijssel enige tijd in gedachten.

— Vervloekte geschiedenis met Renilda en die Sipka ! mompelde hij nijdig. Hoe zal dat eindigen ? Een keer liegen, dat gaat, maar als Renilda morgen weigert naar beneden te komen, wat dan ? Of als ze verschijnt en de verloving verbreekt !

De baron stond na enige tijd op.

— Die gemene Djypt zal boeten voor haar laster, zei hij. Ze heeft haar leugens misschien al verder verbreid en ik moet een voorbeeld stellen !

Hij nam dus uit een kas enige papieren. Dan ontbood hij vader Angelo.

— Ik zal nu een rechtszitting houden, zei de kasteelheer. Gij zult zetelen als klerk. Laat dadelijk Kraaiers en zijn vrouw ontbieden, ook twee, drie arbeiders van het kasteel. Over een half uur begint het.

— Tegen Sipka, heer baron ?

— Maar natuurlijk tegen Sipka... Waarom zou ik haar anders gevangen houden ? Maak nu spoedig alles in orde...

— Ja, heer... maar...

— Wat talmt ge nog ?

— Een enkele opmerking, heer... Weet de baron dat Sipka geen Djypt meer is ? Ik heb inlichtingen genomen...

— Tut, tut, ik heb u niet tot baljuw aangesteld. Hoor eerst wat er ter rechtszitting wordt gezegd en oordeel dan. Ga nu mijn bevelen uitvoeren !

En vader Angelo wist, dat hij niet langer tegenspreken moest...

*

Een half uur later zat baron de Catarijssel in de grote zaal van zijn slot.

Kraaiers en zijn vrouw waren aanwezig, ook drie arbeiders van de kasteelgronden, verder een tiental dorpelingen en leden van het slotpersoneel.

De baron had plaats genomen aan een tafel. Terzijde zat vader Angelo.

Een ambtenaar stond achter in de zaal; het was de baljuw, die de baron vertegenwoordigde in het dorp. Hij had 's morgens al een onderhoud gehad met zijn meester. Bij hem bevonden zich enige hellebaardiers, de wapenknechten van het kasteel, die ook de politiemacht vormden in de heerlijkheid.

— Haal de gevangene! gebod de Catarijsel.

De baljuw en de wapenknechten verlieten de zaal en kwamen na enige minuten met Sipka terug.

Het meisje zag bleek. Haar ogen waren rood omrand van het vele wenen. Sipka keek snel rond. Zeker hoopte ze de jonkvrouw te zien.

De baljuw leidde haar voor de tafel.

— Hoe is uw naam? vroeg de baron.

— Sipka, heer!

— En nog!

— Sipka van Djalles heet ik eigenlijk.

— Hoe oud?

— Een en twintig jaar.

— Uw ouders zijn dood?

— Ja, heer.

— Waar zijt ge geboren?

— Ik weet het niet, heer. Ergens rond Gent...

— Hadden uw ouders dan geen vaste woonplaats?

— Neen, heer...

— En waarom niet?

Nu kwam er wat kleur op de bleke wangen van het meisje.

— Mijn ouders mochten zich nergens vestigen, heer, antwoordde Sipka.

— Waarom niet?

— Het was hun door de wetten verboden.

— Zeg maar alles! Allen die hier aanwezig zijn mogen toch een vaste woonplaats hebben! Waarom dan uw ouders niet?

— Zij waren Egyptenaren of Zigeuners, antwoordde Sipka zacht.

— Djypten! En ja, de plakaten verboden hen zich binnen onze gemeente

op te houden. Tot hoelang zijt gij bij hen gebleven?

— Tot ik tien jaar was. Toen was moeder al dood. Vader stierf ook. Een tante nam mij op. Zij ging bij Burst wonen en ik verliet haar om meid te worden, eerst bij Vliegen, dan bij Kraaiers.

— Maar uw tante was ook een Djypt. Het was haar verboden bij Burst te wonen, of gelijk waar in Vlaanderen!

— Men verhinderde het haar niet. Zij was zeer braaf en ging trouw ter kerk.

— Ja, ja... dat doen veel Djypten, om de mensen te bedriegen.

— Neen, heer, daarom niet, maar omdat ze godsdienstig zijn. Ik werd ook in de Christelijke leer opgevoed en ik geloof waarachtig in God!

— Gij zijt ook een Djypt...

— Van afkomst...

— Afkomst, afkomst... natuurlijk zijt gij een Djypt geboren en ook gebleven. En gij mocht evenmin binnen Vlaanderen blijven. Toch deed ge het. Vader Angelo lees het desbetreffende plakkaat voor.

De monnik las het en toen hij geëindigd had, hernam de kasteelheer:

— Ieder hoort het! Een Djypt mag zich niet binnen onze gewesten ophouden. Vat men er een, dan moet hij of zij gebrandmerkt worden en bij een tweede aanhouding is de galg de straf. Dat plakkaat geldt nu nog en het is op u toepasselijk!

— Heer, ik heb nooit iemand iets misdaan... ik heb altijd getracht braaf te leven, ijverig te werken.

— Ja, en zo kondt ge de mensen bedriegen! Maar wacht, eerst zal ik laten vaststellen dat gij binnen ons gebied woonde. Kraaiers en vrouw, verschijn hier voor mij...

De boer en de boerin kwamen bedremmeld nader en ze moesten natuurlijk bevestigen, dat Sipka op hun hoeve gewoond had. De arbeiders werden dan geroepen en ook zij wisten, dat Sipka dienstmeid op de boerderij was.